

DECIZIE

23 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul Tatiana Vieru

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva, Valentina Clevadi

Oleg Sternioală, Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Întreprinderea individuală „Gherasimenco Tatiana”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Lolitei Rotari împotriva Întreprinderii individuale „Gherasimenco Tatiana” cu privire la încasarea dobânzii de întârziere, a salariului neachitat, a indemnizațiilor pentru concediu medical și concediu de odihnă anual nefolosit, a indemnizației de concediere și a penalității pentru neachitarea plăților convenite salariatului,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 05 iulie 2015, prin care a fost respins apelul declarat de către Întreprinderea individuală „Gherasimenco Tatiana” și menținută hotărârea Judecătoriei Botanica municipiul Chișinău din 25 septembrie 2015,

c o n s t a t ă:

La data de 08 aprilie 2014, Lolita Rotari a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎI „Gherasimenco Tatiana” cu privire la încasarea dobânzii de întârziere, a salariului neachitat, a indemnizației pentru concediu medical și concediu de odihnă anual nefolosit, a indemnizației de concediere și a penalității pentru salariul neachitat.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la data de 29 februarie 2012, în baza ordinului nr. 1, a fost angajată la ÎI „Gherasimenco Tatiana” în funcție de director financiar, cu norma de muncă de 0,5 și salariul de 700 lei.

Menționează că, în perioada 17 martie 2012 - 18 iulie 2012, Tatiana Gherasimenco, fiind plecată peste hotare, a lăsat gestionarea întreprinderii, directorului financiar Lolita Rotari.

Susține că, în perioada în care ea a administrat ÎI „Gherasimenco Tatiana”, în magazinul „Botanica” și Centrul comercial „Elat” s-a lucrat în mod activ și s-au mărit veniturile lunare.

Afirmă că, în perioada enunțată, a achitat din cont propriu datoriile ÎI „Gherasimenco Tatiana” față de creditorii acesteia în sumă de peste 11470 lei, fapt confirmat prin decizia Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2013, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 13 martie 2014, iar la somația adresată ÎI „Gherasimenco Tatiana”, pe care a recepționat-o la data de 28 august 2012, de a-i restitui suma de 11470 lei, nu a primit nici un răspuns.

Relevă că, ÎI „Gherasimenco Tatiana” fiind în întârziere de plată a sumei de 11470 lei, ea este justificată să solicite încasarea dobânzii de întârziere în mărime de 2179,92 lei pentru perioada 28 septembrie 2012 - 20 martie 2014.

Invocă că, nu a primit nici salariul integral, ce i se cuvine legal pentru perioada martie 2012 – iulie 2012, astfel, diferența de salariu restantă pentru perioada enunțată constituie 975 lei precum rezultă din decizia Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2013.

Mai invocă că, începând cu 24 septembrie 2013, nu a primit nimic nici din salariul lunar de 1275 lei, fiind în relații de muncă cu pârâta până la 26 decembrie 2013, deși s-a adresat la pârâtă de mai multe ori cu somații în acest sens.

Declară că, diferența de salariu neachitat în perioadele 24 septembrie 2013-28 octombrie 2013 și 16 noiembrie 2013-26 decembrie 2013 constituie 3145 lei.

Menționează că, pentru perioada 29 octombrie 2013 -15 noiembrie 2013, pârâta urmează să-i achite suma de 765 lei, cu titlu de indemnizație pentru concediul medical.

Susține că, pârâta nu i-a acordat concediu de odihnă anual de 44 zile și, prin urmare, urmează să-i achite suma de 1870 lei, având în vedere că, pentru o zi de muncă ea era remunerată cu 42,50 lei.

Afirmă că, conform răspunsului Inspectoratului de Stat al Muncii din 12 noiembrie 2013 și art. 186 alin. (1) din Codul muncii, ea urmează să beneficieze de o indemnizație de concediere egală cu salariul mediu lunar pentru trei luni ulterioare concedierii, în sumă de 3825 lei.

Relevă că, conform art. 330 alin. (2) din Codul muncii, ea este justificată să solicite încasarea penalității pentru reținerea plăților enunțate.

Solicită încasarea de la pârâtă a sumei de 2179,92 lei, cu titlu de dobândă de întârziere la suma de 11 470 lei, pentru perioada 28 septembrie 2012 - 20 martie 2014, a sumei de 3145 lei, cu titlu de salariu neachitat pentru perioadele 24 septembrie 2013-28 octombrie 2013 și 16 noiembrie 2013 - 26 decembrie 2013, a sumei de 765 lei, cu titlu de indemnizație pentru concediu medical pentru perioada 29 octombrie 2013 - 15 noiembrie 2013, a sumei de 1870 lei, cu titlu de indemnizație pentru concediu de odihnă anual nefolosit, a sumei de 3825 lei, cu titlu de indemnizație de concediere, a sumei de 6983,89 lei, cu titlu de penalitate pentru salariul neachitat, pentru perioada martie 2012 - 20 martie 2014 și încasarea cheltuielilor de judecată.

Ulterior, reclamanta a depus cerere de concretizare a pretențiilor, solicitând încasarea de la pârâtă a sumei de 1484,65 lei, cu titlu de dobândă de întârziere a sumei de 11470 lei, pentru perioada 28 septembrie 2012 – 24 septembrie 2013, a sumei de 3120 lei, cu titlu de salariu neachitat, pentru perioadele 24 septembrie 2013 - 28 octombrie 2013 și 16 noiembrie 2013 – 26 decembrie 2013, a sumei de 456,53 lei, cu titlu de indemnizație pentru concediu medical, pentru perioada 29 octombrie 2013 – 15 noiembrie 2013, a sumei de 2206,36 lei, cu titlu de indemnizație pentru concediu de odihnă anual nefolosit, a sumei de 3825 lei, cu titlu de indemnizație de concediere, a sumei de 23128,70 lei calculată pînă la data de 18 septembrie 2015, conform art. 330 alin.(2) din Codul muncii, din sumele litigioase neplătite în termen și a cheltuielilor de judecată în sumă de 5150 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 25 septembrie 2015 a fost admisă acțiunea. Au fost încasate de la ÎI „Gherasimenco Tatiana” în beneficiul Lolitei Rotari suma de 3120 lei, cu titlu de salariu neachitat pentru perioadele 24 septembrie 2013 - 28 octombrie 2013 și 16 noiembrie 2013 - 26 decembrie 2013, suma

de 456,53 lei, cu titlu de indemnizație pentru concediu medical neachitat pentru perioada 29 octombrie 2013-15 noiembrie 2013, suma de 2206,36 lei, cu titlu de indemnizație pentru concediu de odihnă anual nefolosit, suma de 3825 lei, cu titlu de indemnizație de concediere, suma de 1484,65 lei, cu titlu de dobândă de întârziere a sumei de 11470 lei, pentru perioada 28 septembrie 2012-24 septembrie 2013 și suma de 23 128,70 lei, cu titlu de penalitate pentru sumele neplătite în termen pentru perioada 01 aprilie 2012 – 18 septembrie 2015. Au fost încasate din contul ÎI „Gherasimenco Tatiana” în beneficiul Lolitei Rotari suma de 5000 lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și suma de 150 lei, cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea acțiunii. A fost încasat die la ÎI „Gherasimenco Tatiana” în beneficiul statului suma de 876,64 lei, cu titlu de taxa de stat.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 05 iulie 2016 a fost respins apelul declarat de către ÎI „Gherasimenco Tatiana” și menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 05 august 2016, în termenul prevăzut de lege, ÎI „Gherasimenco Tatiana” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului și modificarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel, deoarece instanța de apel a interpretat eronat legea și a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Menționează că, salariul neachitat, ce i se cuvine intimatei pentru perioada 26 septembrie 2013 – 26 decembrie 2013, constituie suma în mărime de 2327,38 lei, sumă care a fost calculată în conformitate cu prevederile art. 80 din Codul muncii, având în vedere că în lunile noiembrie și decembrie anul 2013, din cauza șomajului tehnic salariul urmează a fi achitat în mărime de 75%.

Sușține că, asemenea calcule au fost prezentate instanțelor judecătorești într-un tabel, însă din motive neclare instanțele nu s-au pronunțat asupra acestor calcule, dar au luat în considerare doar calculele prezentate de intimată, care nici nu au fost argumentate legal, astfel, interpretând eronat legea și încălcând dreptul la un proces echitabil.

Afirmă că, indemnizația pentru concediu de odihnă anual nefolosit, care urmează a fi achitată intimatei, constituie suma de 1818,35 lei, calculul căreia la fel a fost prezentat instanțelor judecătorești și care la fel nu a fost luat în considerare.

Consideră că, instanțele judecătorești au încasat neîntemeiat suma de 2206,36 lei pentru concediu de odihnă anual nefolosit.

Relevă că, indemnizația de concediere, ce i se cuvine intimatei, conform art.186, alin. (1) lit. c) din Codul muncii, constituie suma 2550 lei, adică salariul mediu lunar, deoarece ultima nu s-a înregistrat în decurs de 14 zile calendaristice la Agenția teritorială de ocupare a forței de muncă în calitate de șomer.

Mai relevă că, la eliberarea din funcție, Lolitei Rotari i-a fost eliberat și carnetul de muncă, efectuând înscrierea de eliberare în modul stabilit, însă ultima cu recredință a ascuns acest lucru.

Consideră că, neîntemeiat instanțele judecătorești au încasat în beneficiul intimatei suma de 3825 lei, cu titlu de indemnizație de concediere.

Invocă că, nu este clară încasarea penalității și a dobânzii de întârziere pentru neeliberarea salariului, deoarece intimata, la solicitarea Tatiane Gherasimenco, a

refuzat să primească salariul, iar probe în acest sens există, însă au rămas neexaminat de către instanțele judecătorești.

Menționează că, instanțele judecătorești au încasat în beneficiul intimatei penalitatea de întârziere, în privința căreia termenul de prescripție a fost depășit, or, conform art. 268 lit. a) din Codul civil, acțiunile privind încasarea penalității se prescriu în termen de 6 luni.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 07 decembrie 2016 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Pe parcursul judecării cauzei s-a constatat că, la data de 29 februarie 2012, prin ordinul ÎI „Gherasimenco Tatiana” nr. 1, Lolita Rotari a fost angajată în funcția de director financiar la ÎI „Gherasimenco Tatiana”, începând cu 01 aprilie 2012, iar la data de 04 septembrie 2012, prin ordinul ÎI „Gherasimenco Tatiana” nr. 8, a fost concediată în temeiul art. 86 alin. (1) lit. h) din Codului muncii.

Ulterior, prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2013 a fost anulat ordinul ÎI „Gherasimenco Tatiana” nr. 8 din 04 septembrie 2012 privind eliberarea Lolitei Rotari din funcție, a fost restabilită Lolita Rotari în funcția de director financiar la ÎI „Gherasimenco Tatiana”, a fost încasată de la ÎI „Gherasimenco Tatiana” în beneficiul Lolitei Rotari remunerația cuvenită pentru întreaga perioadă de absență forțată de la lucru în sumă de 16150 lei, a fost obligată ÎI „Gherasimenco Tatiana” să elibereze Lolitei Rotari un duplicat al carnetului de muncă, în care nu va fi inclusă înscrierea nr. 6 din 04 septembrie 2012 privind eliberarea din funcție de serviciu conform art. 86 alin. (1) lit. h) din Codul muncii și au fost încasate de la ÎI „Gherasimenco Tatiana” în beneficiul Lolitei Rotari salariul în mărime de 1275 lei pentru luna august 2012, suma de 975 lei, cu titlu de diferență neachitată la salariu, pentru perioada martie 2012-iulie 2012 inclusiv, suma de 1275 lei, cu titlu de prejudiciu moral, suma de 11470 lei, achitată de către Lolita Rotari creditorilor ÎI „Gherasimenco Tatiana”, cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5000 lei și taxa de stat în sumă de 344 lei.

De asemenea, s-a constatat că, prin ordinul ÎI „Gherasimenco Tatiana” nr. 11 din 26 decembrie 2013 Lolita Rotari a fost concediată în legătură cu reducerea funcției de director financiar.

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, Lolita Rotari a solicitat încasarea de la ÎI „Gherasimenco Lolita” a sumei de 1484,65 lei, cu titlu de dobândă de întârziere a sumei de 11470 lei, pentru perioada 28 septembrie 2012 – 24 septembrie 2013, a sumei de 3120 lei, cu titlu de salariu neachitat, pentru perioadele 24 septembrie 2013 - 28 octombrie 2013 și 16 noiembrie 2013 – 26 decembrie 2013, a sumei de

456,53 lei, cu titlu de indemnizație pentru concediu medical, pentru perioada 29 octombrie 2013 – 15 noiembrie 2013, a sumei de 2206,36 lei, cu titlu de indemnizație pentru concediu de odihnă anual nefolosit, a sumei de 3825 lei, cu titlu de indemnizație de concediere, a sumei de 23128,70 lei calculată pînă la data de 18 septembrie 2015, conform art. 330 alin.(2) al Codului muncii, din sumele litigioase neplătite în termen și a cheltuielilor de judecată în sumă de 5150 lei.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei cauzei, a ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii, încasând de la ÎI „Gherasimenco Tatiana” în beneficiul Lolitei Rotari suma de 3120 lei, cu titlu de salariu neachitat pentru perioadele 24 septembrie 2013 - 28 octombrie 2013 și 16 noiembrie 2013 - 26 decembrie 2013, suma de 456,53 lei, cu titlu de indemnizație pentru concediu medical neachitat pentru perioada 29 octombrie 2013-15 noiembrie 2013, suma de 2206,36 lei, cu titlu de indemnizație pentru concediu de odihnă anual nefolosit, suma de 3825 lei, cu titlu de indemnizație de concediere, suma de 1484,65 lei, cu titlu de dobândă de întârziere a sumei de 11470 lei, pentru perioada 28 septembrie 2012-24 septembrie 2013 și suma de 23 128,70 lei, cu titlu de penalitate pentru sumele neplătite în termen pentru perioada 01 aprilie 2012-18 septembrie 2015. Au fost încasate din contul ÎI „Gherasimenco Tatiana” în beneficiul Lolitei Rotari suma de 5000 lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și suma de 150 lei, cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea acțiunii.

Ulterior, instanța de apel, fiind investită cu judecarea apelului declarat de către ÎI „Gherasimenco Tatiana”, a ajuns la concluzia netemeinicii acestuia, menținând hotărârea primei instanțe, pe care a considerat-o întemeiată și legală.

Din materialele dosarului rezultă că conform deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2013, decizia în partea restabilirii Lolitei Rotari în funcția de director financiar la ÎI „Gherasimenco Tatiana” și încasării unui salariu mediu lunar de 1 275 lei urma să fie executată imediat.

Astfel, se atestă că, intimata Lolita Rotari urma să fie restabilită în funcția de director financiar la ÎI „Gherasimenco Tatiana” din data de 24 septembrie 2013.

De asemenea, din materialele dosarului rezultă că, recurenta a plasat-o pe intimată în șomaj tehnic pentru lunile de activitate noiembrie - decembrie 2013 prin ordinul nr. 10 din 01 noiembrie 2013, care nu a fost comunicat intimății (f. d. 174).

În conformitate cu art. 123 alin. (2) CPC, faptele stabilite printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă într-o pricină civilă soluționată anterior în instanță de drept comun sau în instanță specializată sunt obligatorii pentru instanța care judecă pricina și nu se cer a fi dovedite din nou și nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte pricini civile la care participă aceleași persoane.

Conform art. 68 alin. (1) și (2) din Codul muncii, contractul individual de muncă nu poate fi modificat decît printr-un acord suplimentar semnat de părți, care se anexează la contract și este parte integrantă a acestuia. Modificare a contractului individual de muncă se consideră orice schimbare sau completare ce se referă la: durata contractului; specificul muncii (condiții grele, vătămătoare și/sau periculoase, introducerea clauzelor specifice conform art.51 etc); quantumul retribuirii muncii; regimul de muncă și de odihnă; specialitatea, profesia, calificarea, funcția; caracterul înlesnirilor și modul lor de acordare dacă acestea sunt prevăzute în contract.

Actele cauzei denotă faptul că, ordinul recurente nr. 10 din 01 noiembrie 2013 nu a fost negociat printr-un acord suplimentar semnat de către recurentă și intimată.

Prin urmare, ținând cont de circumstanțele enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, instanțele judecătorești temeinic și legal a încasat de la ÎI „Gherasimenco Tatiana” în beneficiul Lolitei Rotari suma de 3120 lei, cu titlu de salariu neachitat pentru perioadele 24 septembrie 2013 - 28 octombrie 2013 și 16 noiembrie 2013 - 26 decembrie 2013, iar argumentele invocate de către recurentă în acest sens nu pot fi reținute ca întemeiate.

Conform art. 119 alin. (1) din Codul muncii, în caz de suspendare (art.76 lit. e) și m), art.77 lit. d) și e) și art.78 alin. (1) lit. a) și d)) sau încetare a contractului individual de muncă, salariatul are dreptul la compensarea tuturor concediilor de odihnă anuale nefolosite.

Din materialele dosarului rezultă că, intimata Lolita Rotari dispune de 52 zile de concediu de odihnă anual nefolosit.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, instanțele judecătorești temeinic și legal a încasat de la ÎI „Gherasimenco Tatiana” în beneficiul Lolitei Rotari suma de 2206, 36 lei, cu titlu de indemnizație pentru concediu de odihnă anual nefolosit, iar argumentele invocate de către recurentă în acest sens nu pot fi reținute, deoarece sunt neîntemeiate.

Conform art. 186 alin. (1) și alin. (4) din Codul muncii, salariaților concediați în legătură cu lichidarea unității sau cu încetarea activității angajatorului persoană fizică (art.86 alin.(1) lit. b)), sau cu reducerea numărului ori a statelor de personal la unitate (art.86 alin.(1) lit. c)) li se garantează:

- pentru prima lună, plata unei indemnizații de eliberare din serviciu egală cu mărimea sumată a unui salariu mediu săptămânal pentru fiecare an lucrat la unitatea în cauză, dar nu mai mică decât un salariu mediu lunar. Dacă unitatea a fost succesorul de drept al unei unități reorganizate anterior și contractul individual de muncă cu salariații în cauză nu a încetat anterior (art.81), se vor lua în calcul toți anii de activitate;

pentru a doua lună, plata unei indemnizații de eliberare din serviciu egală cu quantumul salariului mediu lunar dacă persoana concediată nu a fost plasată în câmpul muncii;

pentru a treia lună, plata unei indemnizații de eliberare din serviciu egală cu quantumul salariului mediu lunar dacă, după concediere, salariatul s-a înregistrat în decurs de 14 zile calendaristice la Agenția teritorială de ocupare a forței de muncă în calitate de șomer și nu a fost plasat în câmpul muncii, fapt confirmat prin certificatul respectiv.

În cazul plasării persoanei concediate în câmpul muncii pe parcursul lunilor indicate la lit. b) și c), indemnizația se va achita pe perioada de pînă la data angajării acesteia. Plata indemnizației de eliberare din serviciu și a salariului mediu lunar se efectuează la locul de muncă precedent.

Ținând de prevederile legale enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, instanțele judecătorești temeinic și legal a încasat de la ÎI „Gherasimenco Tatiana” în beneficiul Lolitei Rotari suma de 3825 lei, cu titlu de indemnizație de concediere.

Argumentul invocat de către recurentă precum că indemnizația de concediere, ce i se cuvine intimatei, constituie suma de 2550 lei, deoarece ultima nu s-a înregistrat în decurs de 14 zile calendaristice la Agenția teritorială de ocupare a forței de muncă în calitate de șomer, fiindu-i eliberat carnetul de muncă nu poate fi reținut, dat fiind

faptul că, din materialele dosarului rezultă că, la data de 26 decembrie 2013, ziua în care intimata a fost eliberată din funcție, ultimei nu i-a fost eliberat carnetul de muncă pentru a putea să se înregistreze la Agenția teritorială de ocupare a forței de muncă în calitate de șomer, or, conform pct. 70 și 71 din Regulamentul privind completarea, păstrarea și evidența carnetului de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr.1449 din 24 decembrie 2007, la încetarea contractului individual de muncă încheiat cu salariatul, unitatea este obligată să-i elibereze acestuia carnetul de muncă în ziua eliberării, efectuând înscrierea de eliberare în modul stabilit. Expedierea carnetului de muncă prin poștă se permite numai în cazul în care unitatea are consimțământul în scris al salariatului sau reprezentantului său legal. Dacă eliberarea carnetului de muncă este reținută din vina angajatorului, salariatului i se plătește salariul mediu pentru tot timpul absenței forțate de la lucru, cauzate de imposibilitatea angajării la altă unitate după eliberarea din serviciu din motivul lipsei carnetului de muncă.

Iar, conform art. 151 din Codul muncii, dacă eliberarea carnetului de muncă este reținută din vina angajatorului, salariatului i se plătește salariul mediu pentru tot timpul absenței forțate de la lucru, cauzate de imposibilitatea angajării la altă unitate după eliberarea din serviciu din motivul lipsei carnetului de muncă. În acest caz, salariul mediu se achită fostului salariat de către fostul lui angajator conform acordului scris dintre părți, iar în caz de litigiu - în temeiul hotărârii instanței de judecată.

Prin urmare, prin neeliberarea carnetului de muncă la data de 26 decembrie 2013, intimatei i-a fost încălcat dreptul la adresarea în decursul de 14 zile calendaristice la Agenția teritorială de ocupare a forței de muncă și înregistrarea sa în calitate de șomer.

În conformitate cu art. 239 CPC, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

În conformitate cu art. 241 alin. (5) CPC, în motivare se indică circumstanțele pricinii, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că, analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt și de drept, care i-au format convingerea în sensul unei anumite soluții, trebuie să fie clară și simplă, precisă, conchisă și fermă, să aibă putere de convingere.

Din materialele dosarului rezultă cu certitudine că recurenta ÎI „Gherasimenco Tatiana” nu a achitat intimatei Lolita Rotari salariul pentru perioadele 24 septembrie 2013 - 28 octombrie 2013 și 16 noiembrie 2013 – 26 decembrie 2013, indemnizația pentru concediu medical pentru perioada 29 octombrie 2013 – 15 noiembrie 2013, indemnizația pentru concediu de odihnă anual nefolosit și indemnizația de concediere.

Conform art. 330 alin.(2) din Codul muncii, în caz de reținere, din vina angajatorului, a salariului (art.142), a indemnizației de concediu (art.117), a plăților în caz de eliberare (art.143) sau a altor plăți (art.123, 124, 127, 139, 186, 227 lit.j), 228 alin.(8) etc.) convenite salariatului, acestuia i se plătesc suplimentar, pentru fiecare zi de întârziere, 0,1 la sută din suma neplătită în termen.

La caz, se reține că, instanța de apel, examinând pretenția intimatei cu privire la încasarea penalității pentru neachitarea plăților cuvenite în sumă de 23128,70 lei, a concluzionat că, prima instanță întemeiat a admis această cerință, dat fiind faptul că, recurenta neîntemeiat nu a efectuat plățile cuvenite salariatului.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că, concluzia instanței de apel în acest sens nu este clară, or, în motivarea deciziei, nu este descifrat calculul sumelor neplătite, perioada și termenul de la care fiecare sumă neplătită a devenit certă, exigibilă și scadentă.

Instanța de apel s-a limitat doar la calculul prezentat de către intimata Lolita Rotari, fără a da apreciere detaliată a acestuia, încălcând, astfel, dreptul la un proces echitabil, or, fiecare parte în proces are dreptul în modul stabilit de lege la judecarea cauzei după principiul egalității, creând condiții pentru executarea drepturilor participanților la proces și pentru cercetarea obiectivă a circumstanțelor cauzei.

De asemenea, instanța de apel nu a dat nici o apreciere faptului invocat de către reprezentantul Lolitei Rotari, avocatul Viorel Chetrușcă precum că ei nu pretind la încasarea sumei 23128,70 lei, care a fost solicitată anterior cu titlu de penalitate pentru sumele neplătite în termen pentru perioada 01 aprilie 2012-18 septembrie 2015 (f.d.25, vol. II).

Ca urmare, în sensul art. 6 §1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, instanța de recurs ține să menționeze că, instanțele de judecată trebuie să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale, să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse aprecierii. De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii și să nu se mulțumească de a proba pur și simplu concluziile uneia dintre părți.

În speță, prezintă relevanță și faptul că, folosirea criteriilor pentru determinarea corectă a naturii juridice a litigiului dat, reieșind din specificul acestui, presupune prin sine lămurirea completă și pe bază de dovezi certe a situației de fapt, care, este diferită de la caz la caz.

Sub aspectul celor relatate se constată că, soluția instanței de apel în partea menționată nu conține o argumentare clară din care să rezulte procesul deliberării și adoptării soluției la care s-a ajuns, iar instanța de recurs este în imposibilitatea să exercite controlul judiciar asupra unei asemenea soluții și să verifice temeinicia și legalitatea hotărârii atacate cu privire la oricare dintre motivele prevăzute de lege.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel în partea încasării penalității pentru sumele neplătite în termen pentru perioada 01 aprilie 2012-18 septembrie 2015 și de a trimite cauza în această parte spre rejudecare în instanța de apel, iar în rest de a menține decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Întreprinderea individuală „Gherasimenco Tatiana”.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 05 iulie 2016 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Lolitei Rotari împotriva Întreprinderii individuale „Gherasimenco Tatiana” cu privire la încasarea dobânzii de întârziere, a salariului neachitat, a indemnizațiilor pentru concediu medical și concediu de odihnă anual nefolosit, a indemnizației de concediere și a penalității pentru neachitarea plăților convenite salariatului în partea încasării penalității pentru sumele neplătite în termen pentru perioada 01 aprilie 2012-18 septembrie 2015, cu trimiterea cauzei în această parte spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, de un alt complet de judecată.

În rest decizia Curții de Apel Chișinău din 05 iulie 2016 și hotărârea Judecătorei Botanica municipiul Chișinău din 25 septembrie 2015 se mențin.

Decizia în partea trimiterii cauzei spre rejudecare nu se supune nici unei căi de atac, iar în rest decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

Tatiana Vieru

Tamara Chișca-Doneva

Valentina Clevadî

Oleg Sternioală

Mariana Pitic